

Програма навчальної дисципліни «Домедична допомога в екстремальних ситуаціях» для студентів 3 курсу фармакологічного факультету

Тема 1.

Порядок надання домедичної допомоги та первинного огляду постраждалого в екстремальних ситуаціях

Домедична допомога в екстремальних умовах як навчальна дисципліна, її актуальність, зміст. Поняття домедичної допомоги в екстремальних умовах (мирного часу та бойових умовах). Правові аспекти надання домедичної допомоги.

Місце та обсяг надання домедичної допомоги у бойових та небойових умовах. Огляд місця події в небойових умовах, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірної причини їх ураження, виклик ШМД та інших рятувальних служб у небезпечній ситуації, залучення випадкових свідків до організації надання домедичної допомоги. Контакт з постраждалим.

Проведення первинного огляду. Огляд за алгоритмом САВСДЕ. Визначення рівня свідомості за шкалою AVPU. Переведення пораненого (постраждалого) у стабільне положення.

Тема 2.

Домедична допомога постраждалим з порушенням кровообігу

Причини й ознаки зовнішньої кровотечі. Поняття про критичну зовнішню кровотечу. Способи та техніка тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі: підняття кінцівки, тиск на рану, тампонування рани, тиснуча пов'язка (ізраїльський биндаж). Показання і техніка накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток. Показання і правила застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі.

Причини й ознаки внутрішньої кровотечі. Домедична допомога при внутрішній кровотечі. Поняття про колапс і шок, причини їх виникнення, розпізнавання і надання домедичної допомоги.

Тема 3.

Домедична допомога постраждалим з порушенням дихання

Анатомо-фізіологічні особливості дихальних шляхів. Причини непрохідності дихальних шляхів. Ознаки повної і часткової непрохідності дихальних шляхів. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів (закидання голови; виведення нижньої щелепи; введення носо-, ротогорлових повітроводів). Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів при обструкції стороннім тілом. Особливості видалення стороннього тіла з дихальних шляхів вагітної жінки, огрядної людини, немовляти. Пристрої для штучної вентиляції легень. Техніка штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот до лицевої маски, мішком АМБУ). Пневмоторакс: види, ознаки, домедична допомога.

Тема 4.

Серцево-легенева реанімація

Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи. Причини зупинки серцевої діяльності. Діагностика зупинки серцевої діяльності. Абсолютні ознаки біологічної смерті. Показання до серцево-легеневої реанімації дорослого, дитини, немовляти. Алгоритм проведення серцево-легеневої реанімації дорослого, дитини, немовляти. Використування автоматичного дефібрилятора. Чинники, які визначають ефективність реанімаційних дій. Критерії припинення реанімації. Зміст післяреанімаційної підтримки.

Тема 5.

Домедична допомога постраждалим з травмами

Причини та ознаки ран м'яких тканин, проникаючих і непроникаючих ран черепа, грудної клітки, живота. Особливості бойових поранень. Захист ран. Техніка накладання пов'язок при пораненнях черепа, ока, вуха, нижньої щелепи. Поранення грудної клітки. Особливості накладання пов'язок при проникаючих пораненнях живота. Накладання пов'язок при наявності стороннього тіла в рані.

Причини та ознаки травм голови, хребта і тазу. Види травм кінцівок (переломи: відкриті і закриті, розтягнення зв'язок, вивихи суглобів), причини та ознаки. Абсолютні ознаки переломів. Особливості надання домедичної допомоги при відкритих переломах. Транспортна іммобілізація табельними та пристосованими засобами. Тактика дій та надання домедичної допомоги рятувальником при дорожньо-транспортній пригоді.

Тема 6.

Домедична допомога постраждалим з отруєнням засобами масового ураження, з термічними або хімічними ураженнями.

Домедична допомога постраждалим з отруєнням засобами масового ураження

Аварії на хімічно-небезпечних об'єктах. Класифікація та характеристика сильнодіючих отруйних речовин. Домедична допомога при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами.

Уражаючі фактори аварій на радіаційно небезпечних об'єктах. Радіаційні ураження. Променева хвороба, ознаки. Радіопротектори. Домедична допомога в небойових умовах.

Домедична допомога постраждалим з термічними або хімічними ураженнями

Опіки, класифікація, ознаки, домедична допомога в небойових умовах. Відмороження, класифікація, ознаки, домедична допомога в небойових умовах. Траншейна стопа, замерзання, домедична допомога в небойових умовах. Гіпертермія, домедична допомога в небойових умовах.

Ураження електричним струмом, блискавкою та домедична допомога. Ураження кислотами і лугами, домедична допомога. Особливості допомоги при опіках очей різної етіології.

Тема 7.

Домедична допомога пацієнтам з невідкладними станами

Причини, діагностика і домедична допомога при зомлінні, комі невідомої етіології, судомах, болю у серці (стенокардія, інфаркт), інсульті, гострому болю в животі, отруєнні невідомою речовиною або невідомим газом, укусах комах, собак, отруйних змій.

Допомога на воді: розпізнавання потопельника, наближення до нього, транспортування до берега. Домедична допомога при утопленні.

Тема 8.

Психологічна допомога при надзвичайних ситуаціях або бойових умовах

Особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях. Типові реакції медичних працівників на різні травматичні події. Механізми формування стресостійкості у медичних працівників. Технології профілактики посттравматичних стресових розладів. Дебрифінг як метод психологічної корекції посттравматичних стресових розладів.

Бойовий стрес і бойова втома: ознаки, профілактика та основні принципи надання домедичної допомоги в бойових умовах.

Тема 9.

Порядок надання домедичної допомоги пораненим в різних секторах поля бою

Види ушкоджень в бойових умовах. Засоби індивідуального медичного оснащення та особистої безпеки військовослужбовця. Особливості оцінки місця події в бойових умовах. Розподіл поля бою на сектори. Алгоритми надання домедичної допомоги в

секторах обстрілу та укриття. Гострі порушення дихання та кровообігу в бойових умовах. Особливості бойових травм. Особливості надання домедичної допомоги постраждалим з травмами, радіаційним ураженням, опіками, відмороженням, траншейною стопою, ураженням бойовими вогнесумішами.

Організація та проведення переміщення (відтягування, винесення) пораненого в укриття у бойових та небойових умовах.

Тема 10.

Медичне сортування та евакуація постраждалих

Організація та проведення медичного сортування при виникненні масових санітарних втрат. Алгоритм проведення медичного сортування. Заповнення МІСТ-рапорту.

Методи переміщення пораненого з сектору укриття до місця збору поранених (однією, двома особами, з використанням табельних та підручних засобів).

Підготовка поранених (уражених) до евакуації. Контроль стану пораненого згідно протоколу SABCDE. Медична інформаційна картка: призначення, правила заповнення. Правила запиту на евакуацію. Завантаження та розвантаження поранених в різні евакуації транспортні засоби. Контроль життєвих показників та стану пораненого під час транспортування в бойових і небойових умовах.

Тема 11.

Підсумковий модульний контроль